

PLAN FÖR ATT KOMMA IGÅNG MED

RiksSår

Kontakt:

Anna Davnert, koordinator RiksSår

anna.davnert@rikssar.se

Telefon: 0734-47 13 09

Bakgrund

RiksSår är ett Nationellt Kvalitetsregister för registrering av personer med svårläkta sår. Registret fokuserar på områden med stora förbättringspotentialer inom en säker, god och jämlik vård. I RiksSår registreras svårläkta sår så som bensår, trycksår och fotsår hos personer med diabetes.

Huvudsyftet med RiksSår är:

- att svårläkta sår tillförsäkras en strukturerad diagnostik och behandling
- att bidra till lokal kvalitetsutveckling och forskning

Registrering

Varje registrering består av två delregistreringar: *Startregistrering och Uppföljning*.

Startregistreringen innefattar uppgifter om bland annat kön, ålder, rökning, BMI, aktuella sjukdomar, aktuell medicinering och smärta. Vidare registreras sårhistorik, uppgifter kring det aktuella såret: duration, lokalisering, storlek, arteriell – och venös kärstatus.

Uppföljningen innefattar datum för läkt sår/död/amputation, uppskattat antal omläggningar per vecka (medeltal), tid till läkning (veckor). Vid uppföljningen registreras också den behandlingsstrategi som använts: om patienten fått antibiotikabehandling, antiseptisk lokalbehandling, negativ tryckbehandling, smärtlindring, kompressionsbehandling, ordinerad prevention.

Rapporter

Det finns två onlinerapporter: *Verksamhetsrapport och Förbättringsrapport*.

Verksamhetsrapporten ger en omfattande bild av vårdtyngd, resursåtgång, behandling och arbetsbelastning. Rapporten presenterar nyckeltal för antibiotikabehandling, läkningstid för venösa bensår samt smärtbehandling.

Förbättringsrapporten ger en bild av hur väl vårdprocessen på enheten fungerar med information om bland annat andel patienter med sår diagnos, andel patienter med utförd kärstatus, andel patienter som fått ordinerad prevention. Denna rapport är användbar för att finna förbättringsområden samt utvärdera förbättringsinsatser.

Att komma igång

Att börja registrera i RiksSår innebär att införa ett strukturerat arbetssätt omkring vård och behandling av patienter med svårläkta sår. Det är därför viktigt att initialt se över och optimera vårdprocessen på enheten. Ett effektivt sätt att organisera vården av patienter med svårläkta sår på en vårdcentral är att starta sår mottagning på enheten. Inom kommunen kan man tillsätta en sårgrupp med personal som tar ett större ansvar för enhetens patienter med svårläkta sår.

Steg 1.

Beroende på enhetens storlek tillsätts en eller flera sjuksköterskor eller undersköterskor som har huvudansvaret för patienter med sår (såransvarig sköterska). När en patient med ett svårläkt sår upptäcks, ansvarar såransvarig sköterska för att en ordentlig anamnes tas och påbörjar en anpassad sårbehandling. Detta motsvarar **första registreringen** i RiksSår. I RiksSår finns användbara mallar som kan användas i patientmötet som en checklista.

Steg 2

Alla patienter med svårläkt sår skall få en **läkarbedömning** och en sår diagnos. Ställning skall tas till vilka åtgärder som kan vara aktuella utifrån aktuell sår diagnos. Såransvarig sköterska ombesörjer att denna bedömning sker och rapporterar de uppgifter som finns insamlade om patienten till ansvarig läkare. Det optimala är att bedömning av patienten och planering av behandling sker i teamsamverkan mellan såransvarig sköterska och läkare. **Sår diagnosen** registreras i RiksSår.

Steg 3

När **såret är läkt** registreras detta i RiksSår av såransvarig sköterska.

Teamkunskap

Personalen som ska ansvara för behandlingen av patienter med svårläkta sår behöver få nödvändig kunskap i ämnet sår läkning. **RiksSår erbjuder en grundutbildning** som riktar sig till både undersköterskor, sjuksköterskor och läkare – en teamutbildning som kan ske på den egna enheten via webinar. Mer information om utbildningen finner du på RiksSårs hemsida – *Inbjudan till Webbaserad föreläsning om sårbehandling* (www.rikssar.se).

Rapporter

I registerrapporterna får enheten en tydlig bild över vård och behandling av patientgruppen. Enheten erbjuds även information om hur vårdprocessen fungerar och var förbättringspotentialen finns. Glöm inte att ta ut rapporter regelbundet och utvärdera er verksamhet.

Planering och genomförande

När beslutet att börja registrera i RiksSår är taget är det dags att förbereda genomförandet. Informera enhetens personal om deltagandet i registret. Låt alla få ta del av vinsterna med att registrera, det vill säga patientnytta och kvalitetsförbättring men notera även det faktiska merarbetet som registrering i kvalitetsregister ofta innebär initialt. Satsningen på ett strukturerat arbetssätt brukar ganska fort visa resultat med kortare läkningstider, minskade antibiotikaförskrivning och minskade kostnader.

Webutbildningar

RiksSår erbjuder flera informativa webutbildningar. Anmälan sker via RiksSårs hemsida (www.rikssar.se).

Berörd personal på enheten erbjuds RiksSårs information via Webinar - ***Hur kan du ta hjälp av RiksSår på din enhet.***

Den personal som ska ansvara för behandlingen av patienterna går RiksSårs ***Föreläsning om sårbehandling.***

Den personal som ska registrera i RiksSår erbjuds utbildningen - ***Registreringsteknik för dig som är ny användare i registret.*** Det brukar vara bra att begränsa antalet ”registratorer” till ett par stycken per enhet.

Verktyg och dokument

Flera användbara dokument finns att hämta på RiksSårs hemsida under fliken Vårdpersonal.

Patientinformation. Alla patienter som registreras i registret ska ha fått information om att er enhet registrerar in uppgifter i RiksSår. Patienterna behöver ej lämna samtycke till registrering men ska ha en möjlighet att tacka nej om de ej vill ha sina uppgifter registrerade i registret.

RiksSårs mallar. Mallar i pappersformat är väldigt användbara i mötet med patienten. Här finns alla de patientuppgifter som är viktigt att samla in för att kunna välja rätt behandling samt ställa en sår diagnos. Med ifyllda mallar underlättas såväl journaldokumentation som registrering i RiksSår.

Diagnosbeskrivning. I dokumentet Diagnosbeskrivning ges en beskrivning av de sår diagnoser som finns i RiksSår. Detta kan vara en god hjälp till den läkare som bedömer patienten och ställer diagnos.

Registreringsmanual. I manualen finner du förklaring på registrets variabler och kan även få vägledande information i registreringsarbetet när du är ny.

Doppler för mätning av ankel-armindex. Mätning av ankel-armindex är en viktig undersökning vid behandling av patienter med bensår.

Övriga dokument som kan vara bra att ha:

- Riskbedömningsinstrument Norton
- Trycksårskort
- Nortonskala
- Livsstilsinformation

Årligt användarmöte

Varje år håller RiksSår användarmöte. Då samlas landets registratorer för att diskuteras registrets fördelar och förbättringspotential samt sårbehandling i alla former. Erfarenheter utbyts och flera intressanta föreläsningar och patientfall avverkas.

Välkommen!

Har ni bestämt er för att börja registrera i RiksSår så vill vi i RiksSår välkomna er till ett gemensamt arbete mot ett strukturerat och effektivt omhändertagande av patienter med svårläkta sår i hela landet!